

Pravidlá rozpočtovej zodpovednosti a rozpočty samospráv 2027 – 2029

Asociácia komunálnych ekonómov Slovenskej republiky – 62. odborná konferencia

29. september 2026

Viktor Novysedlák, výkonný riaditeľ

Augustová správa: čo hodnotí a koho sa týka

Správa o hodnotení plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a pravidiel rozpočtovej transparentnosti za rok 2025

VLÁDA	NÁRODNÁ RADA SR	OBCE A VÚC
opatrenia na zníženie dlhu, zmrazenie platov, návrh rozpočtu bez schodku a s medziročne nerastúcimi výdavkami, žiadosť o vyslovenie dôvery	konečná zodpovednosť za dodržiavanie pravidiel aj za dlhodobú udržateľnosť – schvaľuje rozpočet a vyslovuje dôveru	financovanie nových úloh, zabezpečenie vlastnej platobnej schopnosti bez účasti štátu, limit dlhu 60 % bežných príjmov, sankcie 3. a 4. pásma dlhovej brzdy

Päť hodnotených oblastí

- dlhodobá udržateľnosť verejných financií – hlavný cieľ celého zákona
- limit dlhu verejnej správy („dlhová brzda“) a jeho sankčné pásma
- limit verejných výdavkov
- osobitné ustanovenia pre územnú samosprávu
- pravidlá rozpočtovej transparentnosti

Čl. 55a Ústavy SR

Ochrana dlhodobej udržateľnosti hospodárenia SR je ústavná hodnota, ktorú sú povinné chrániť všetky orgány verejnej moci – vrátane územnej samosprávy.

Dlhodobo neudržateľné hospodárenie môže ohroziť schopnosť štátu zabezpečovať tie základné práva, ktoré závisia od verejných financií.

Zdroj: ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti; Správa RRZ za rok 2025 (august 2026).

Hlavné závery v číslech

Skutočnosť a modelové scenáre

SKUTOČNOSŤ ZA ROK 2025 · notifikované a overené údaje

5,5 % HDP

ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti
pásmo vysokého rizika (nad 5 % HDP)

61,4 % HDP

hrubý dlh — historické maximum SR
9,4 p. b. nad hornou hranicou dlhovej brzdy

6. rok

nepretržite v najvyššom, piatom
sankčnom pásme dlhovej brzdy

MODELOVÉ ODHADY A PODMIENKY · nie prognóza, ale scenáre a prahové hodnoty

nad 75 % HDP

dlh do konca dekády bez dodatočných
konsolidačných opatrení

2,5 % HDP

deficit, pri ktorom sa dlh
prestane zvyšovať

66,2 % HDP

dlh v roku 2028 aj pri splnení
uvoľnených cieľov vlády (MF SR)

UPOZORNENIE: čísla v oboch kategóriách majú odlišný horizont, pravdepodobnosť aj ekonomický význam.

Zdroj: Eurostat (apríl 2026), MF SR (Výročná správa o pokroku SR 2026), RRZ — Správa o dlhodobej udržateľnosti za rok 2025 a strednodobý výhľad z júla 2026.

Hlavné závery

a čo z nich vyplýva pre vaše rozpočty na rok 2027

1

Dlhodobá udržateľnosť za rok 2025 nebola dosiahnutá – ukazovateľ 5,5 % HDP znamená pásmo vysokého rizika. Tri kolá konsolidácie ho výraznejšie nezlepšili.

2

Dlh je šiesty rok po sebe v najvyššom sankčnom pásme. Bez ďalších opatrení bude do konca dekády rásť nad 75 % HDP.

3

Uvoľnené rozpočtové ciele vlády dlh v tomto volebnom období nestabilizujú – cieľ deficitu na rok 2027 sa uvoľnil z 3,0 % cez 3,5 % na 4,2 % HDP. Na stabilizáciu dlhu sú nutné deficity na úrovni 2,5 % HDP.

4

Sankcie dlhovej brzdy sa opakovane obchádzajú, plnia iba formálne, alebo sa neplnia vôbec. Nedôsledné uplatňovanie ústavných princípov bolo jednou z hlavných príčin zhoršenia stavu verejných financií.

5

Vláda 23. 9. 2026 schválila zistenie MF SR, ktoré má sankcie dlhovej brzdy na tri roky vypnúť. Podmienky výnimky podľa RRZ preukázané neboli a o spornom výklade zrejme rozhodne Ústavný súd.

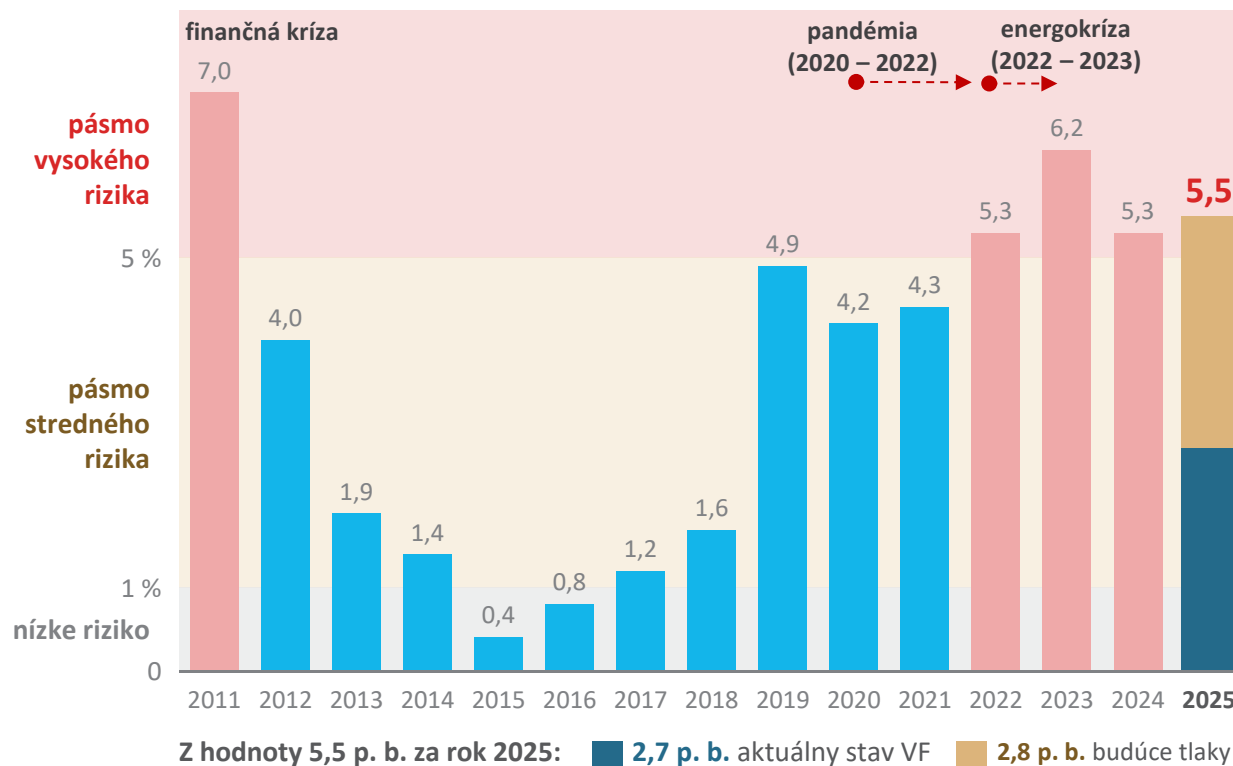
Kam to smeruje pre vás: zistenie právnu neistotu neodstránilo – iba ju posunulo do mesiacov, keď schvaľujete rozpočty. RRZ nepredpokladá, že obstojí; povinnosť schváliť vyrovnaný rozpočet s nerastúcimi výdavkami sa tak na rok 2027 bude naďalej uplatňovať, pokiaľ ju nezmení novela ústavného zákona.

Zdroj: Správa RRZ o hodnotení plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a rozpočtovej transparentnosti za rok 2025 (august 2026); materiál MF SR č. MF/042971/2026-2A schválený vládou SR 23. 9. 2026.

Verejné financie sú v pásme vysokého rizika

Ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti, 2011 – 2025 (v % HDP)

5,5 % HDP (7,9 mld. eur) je veľkosť opatrení, ktoré je potrebné prijať na dosiahnutie dlhodobej udržateľnosti verejných financií.

Prínos troch kôl konsolidácie oslabil nevhodná štruktúra opatrení, nové výdavky a dočasný charakter niektorých opatrení; negatívne pôsobilo aj slabšie makroekonomické prostredie.

Ak by vláda dosiahla cieľ deficitu na rok 2027 vo výške 4,2 % HDP trvalými opatreniami, ukazovateľ by sa mohol posunúť na hranicu stredného a vysokého rizika.

Samotný dôchodkový systém – súčasný deficit 1,5 % HDP a budúce nároky – predstavuje 2 % HDP, teda 36 % celého problému udržateľnosti.

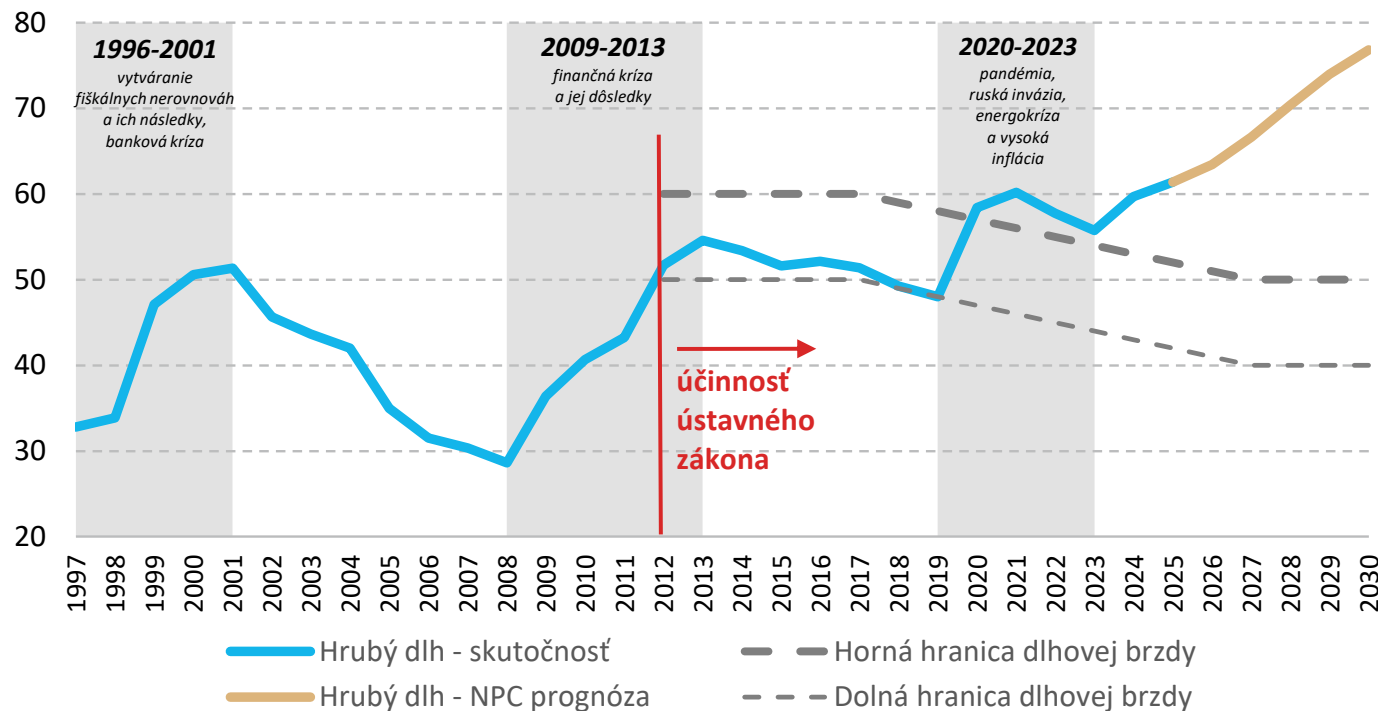
Zdroj: RRZ, Správa o dlhodobej udržateľnosti verejných financií za rok 2025 (apríl 2026). Pozn.: pásma podľa metodiky RRZ — do 1 % HDP nízke riziko, 1 – 5 % HDP stredné, nad 5 % HDP vysoké. Ukazovateľ meria 50-ročný horizont, nie jeden rozpočtový rok. Rozdelenie stĺpca za rok 2025 na 2,7 a 2,8 p. b. platí len pre tento rok.

Ochrana dlhodobej udržateľnosti je ústavnou hodnotou (čl. 55a Ústavy SR), ktorú sú povinné chrániť všetky orgány verejnej moci. Dlhodobo neudržateľné hospodárenie môže ohroziť schopnosť štátu zabezpečovať ochranu základných práv, najmä tých, ktoré závisia od verejných financií.

Zdroj: nález Ústavného súdu SR zo 17. júna 2026, sp. zn. PL. ÚS 6/2026-41, bod 22.

Dlh bez ďalších opatrení do konca dekády prekročí 75 % HDP

Hrubý dlh verejnej správy a horná hranica najvyššieho sankčného pásma dlhovej brzdy (v % HDP)

Zdroj: Eurostat, MF SR, RRZ (strednodobý výhľad z júla 2026).

Fiškálny priestor na absorbovanie negatívnych šokov je vyčerpaný — verejné financie sa nachádzajú v pásme fiškálneho stresu. Aj bežné šoky môžu viesť k prijímaniu procyklických opatrení s negatívnym dopadom na životnú úroveň obyvateľov.

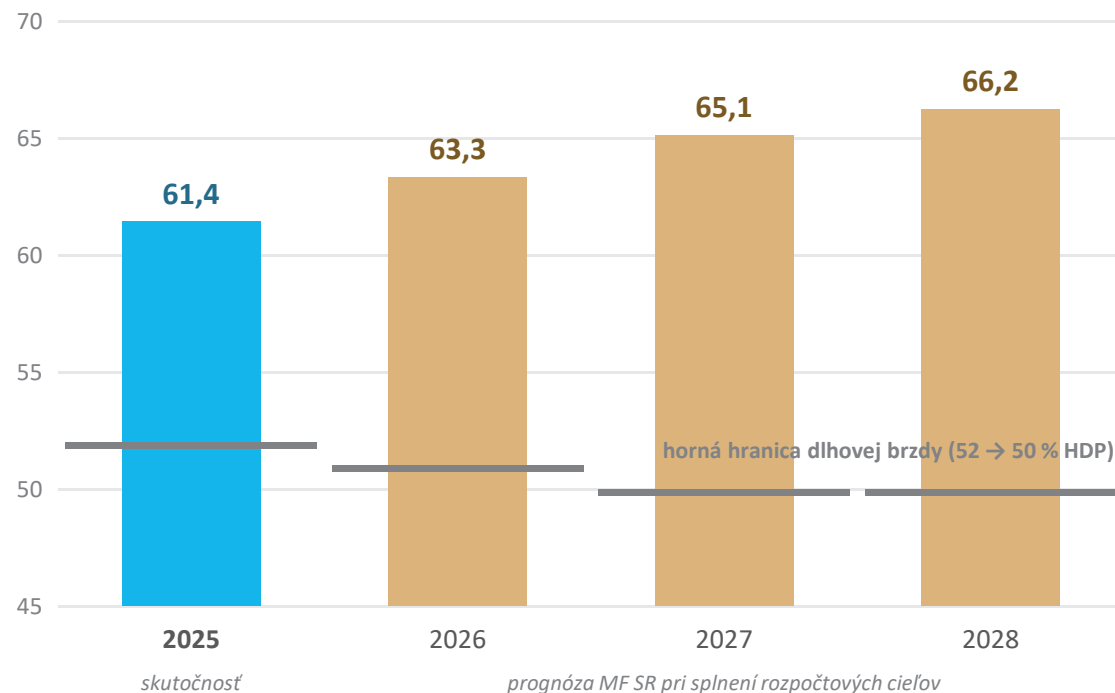
Bez dodatočných konsolidačných opatrení sa deficit zvýši z očakávaných 4,4 % HDP v roku 2026 na 5,7 % HDP v roku 2029.

Dlh by v takomto scenári narástol do konca dekády nad 75 % HDP — medzera nad hornou hranicou dlhovej brzdy sa zväčší z 9,4 p. b. na 26,8 p. b.

Rastúci dlh zhoršuje dlhodobú udržateľnosť a zároveň znižuje schopnosť verejných financií absorbovať neočakávané šoky. **Bezpečná úroveň dlhu pre SR pritom nepresahuje 50 % HDP a starnutím klesá k 40 % HDP.**

Uvoľnené rozpočtové ciele vlády dlh v tomto volebnom období nestabilizujú

Hrubý dlh pri splnení rozpočtových cieľov vlády podľa prognózy MF SR (v % HDP)

CIEĽ DEFICITU NA ROK 2027 SA POSTUPNE UVOĽŇOVAL

3,0 %

rozpočet
2025 – 2027

3,5 %

Výročná správa
o pokroku 2025

4,2 %

Výročná správa
o pokroku 2026

4,9? %

rozpočet
2027 – 2029

Takéto výrazné uvoľnenie nie je odôvodnené zhoršeným makroekonomickým vývojom — z prognózy z februára 2026 potreba uvoľnenia cieľa nevyplývala.

Pri takto nastavených cieľoch bude dlh aj podľa MF SR ďalej rásť – na stabilizáciu dlhu sú nutné deficity na úrovni 2,5 % HDP. Nesplní sa tak cieľ z programového vyhlásenia vlády.

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR (Výročná správa o pokroku SR 2026), RRZ. Pozn.: údaje za rok 2025 sú notifikovanou skutočnosťou z apríla 2026; roky 2026 – 2028 sú prognózou MF SR za predpokladu splnenia rozpočtových cieľov vlády, nie scenárom nezmenených politík.

Zníženie deficitu pod 3 % HDP spolu so stabilizáciou dlhu vláda odložila až za horizont volebného obdobia. Medzera medzi dlhom a hornou hranicou dlhovej brzdy sa aj pri splnení cieľov zväčší z 9,4 p. b. (2025) na 16,2 p. b. (2028).

Pravidlá nie sú formalitou – rozhoduje, ako sa naplní ich obsah

Popri doteraz často iba formálnom plnení sa dnes už explicitne porušuje ústavný zákon

EXPLICITNÉ PORUŠENIA ÚSTAVNÉHO ZÁKONA

1 **Vláda opakovane nepredložila návrh opatrení na zníženie dlhu**

Ani v roku 2025, ani zatiaľ v roku 2026. Vláda mala konať bez zbytočného odkladu po zverejnení výšky dlhu v apríli 2026 — nezákonný stav pretrváva.

2 **Vláda nepožiadala NR SR o vyslovenie dôvery bezodkladne**

Stalo sa tak až takmer o sedem mesiacov po vzniku povinnosti, v deň vydania nálezu Ústavného súdu SR 17. júna 2026.

3 **Po vyjadrení dôvery nesie spoluzodpovednosť Národná rada SR**

Hoci sankcie smerujú predovšetkým voči vláde, NR SR nesie spoluzodpovednosť za ich obsahové uplatňovanie aj za ochranu dlhodobej udržateľnosti (čl. 55a Ústavy SR).

Nedôsledné uplatňovanie ústavných princípov bolo jednou z hlavných príčin zhoršenia stavu verejných financií. Nevyhnutným predpokladom účinnej ochrany dlhodobej udržateľnosti je zmena prístupu vlád a parlamentu k pravidlám rozpočtovej zodpovednosti.

Rozpočty na rok 2026: prvé vyhodnotenie sankcií dlhovej brzdy

RRZ po prvýkrát od účinnosti ústavného zákona vyhodnotila plnenie sankcií pri jednotlivých obciach a VÚC

278 z 2 926

obcí splnilo obe požiadavky ústavného zákona pri rozpočte na rok 2026

0 z 8

vyšších územných celkov splnilo obe požiadavky

70

obcí schválilo rozpočet až po 22. 11. 2025 a nespĺnilo aspoň jednu požiadavku

Z 2 926 obcí splnilo jednotlivé požiadavky

nerastúce výdavky

529 obcí

vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet

1 130 obcí

obe požiadavky súčasne

278 obcí

Výkladový rozdiel: MF SR považovalo za rozhodujúci dátum schválenia rozpočtu – rozpočty schválené ešte počas výnimky sankciám podľa neho nepodliehali. Výklad RRZ: ústavný zákon adresuje samospráve požiadavku na výsledok, a preto mal byť rozpočet od 23. novembra 2025 v súlade bez ohľadu na to, kedy bol schválený. Prevažná väčšina obcí aj všetkých osem VÚC schválilo rozpočty pred skončením výnimky.

Zdroj: RRZ na základe schválených rozpočtov obcí a VÚC na roky 2025 a 2026 v informačnom systéme MF SR (RISSAM) – Správa za rok 2025, Príloha 5. Pozn.: výdavky sú analyticky očistené o výdavky na financovanie spoločných programov SR a EÚ.

Kompetencie a financovanie: dlhodobá starostlivosť

Čl. 6 ods. 2 ústavného zákona – ak zákon ustanoví novú úlohu, štát na jej plnenie súčasne zabezpečí zodpovedajúce prostriedky

Prípad

- Zákon č. 406/2025 Z. z. presunul od 1. 7. 2026 a 1. 1. 2027 z obcí na VÚC povinnosť financovať neverejných poskytovateľov v zariadeniach pre seniorov a v zariadeniach opatrovateľskej služby.
- Kompenzácia: podiel VÚC na výnose DPFO sa od 1. 1. 2027 zvyšuje z 28,6 % na 29,3 %. Výbor NR SR pre sociálne veci to vyčíslil približne na 33 mil. eur ročne.
- Predkladateľ ani MF SR to nepovažujú za novú úlohu vyžadujúcu dodatočné financovanie.

≈ 18 mil. eur ročne

nekrytý vplyv na rozpočty VÚC od roku 2027 podľa odhadu RRZ

Argumentácia RRZ – použiteľná pri každom ďalšom presune

1

Ide o novú úlohu?

Rozhodujúce je, či zákon oproti dovtedajšiemu právnomu stavu uložil samospráve novú povinnosť vyžadujúcu dodatočné materiálne krytie. Ústavný súd v náleze PL. ÚS 5/2022, bod 64 potvrdil, že rozšírenie originálnych kompetencií je obligatórne spojené s čl. 6 ods. 2.

2

Voči čomu sa to meria?

Voči právnomu a finančnému stavu bezprostredne pred zavedením úlohy – nie voči zámerom v dôvodovej správe spred dvoch desaťročí. Váha jedného kritéria v rozdeľovaní DPFO nie je účelové viazanie príjmov.

3

Kto musí čo preukázať?

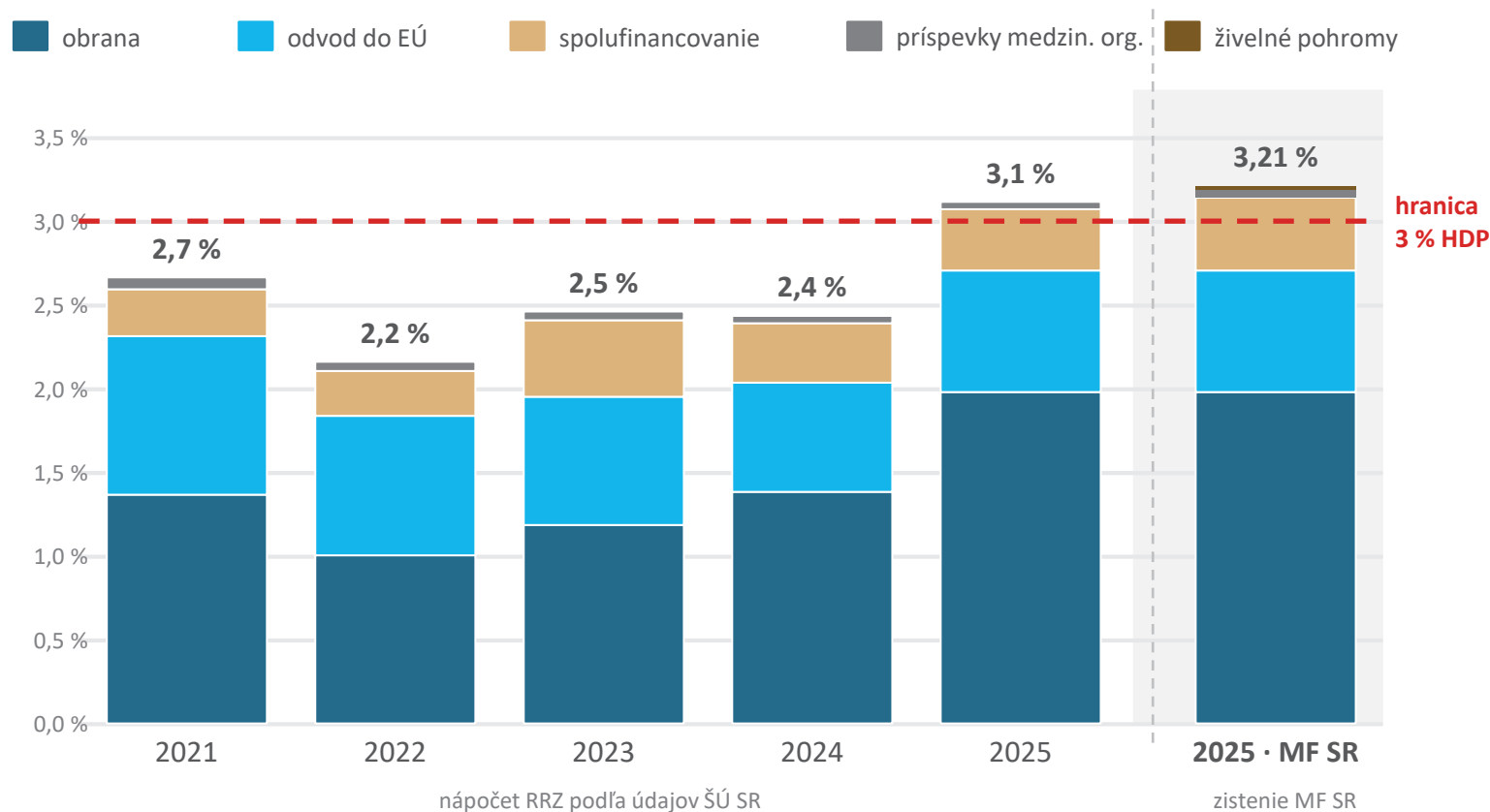
Štát. Existujúce daňové príjmy môžu byť relevantné, ale štát musí preukázať, že spolu s dodatočnými zdrojmi zabezpečujú včasné a zodpovedajúce krytie novej úlohy – od jej vzniku aj v ďalších rokoch.

Rovnaká schéma platí vždy, keď sa presúva povinnosť bez presunu financovania – nielen pri sociálnych službách.

Zdroj: Správa RRZ za rok 2025, Box 6; nález Ústavného súdu SR PL. ÚS 5/2022 (vodovodné prípojky), bod 64. Pozn.: 18 mil. eur je odhad nekrytého vplyvu, ktorý treba každoročne prehodnocovať podľa skutočných nákladov a vývoja príjmov VÚC.

Rozpočet 2027 a 36-mesačná výnimka

Zistenie MF SR schválené vládou 23. 9. 2026 verus nápočet RRZ podľa údajov ŠÚ SR

3,21 % HDP

úhrn šiestich položiek za rok 2025 podľa zistenia MF SR

- Vláda sa na zistenie odvoláva pri rozpočte na roky 2027 – 2029. Malo by vypnúť sankcie 3. až 5. pásma od 1. 10. 2026 do 30. 9. 2029.
- Prah 3 % HDP je prekročený o 286 mil. eur.
- Materiál neuvádza pri položkách zdroj ani metodiku a neidentifikuje ani jednu zmluvu. RRZ si vyžiadala podklady.

Stanovisko RRZ: splnenie podmienok 36-mesačnej výnimky nepovažuje za preukázané. Spor je o tom, čo a v akej výške sa do súčtu smie započítať.

Zdroj: materiál MF SR č. MF/042971/2026-2A schválený vládou SR 23. 9. 2026; RRZ podľa EDPO, EKRA a ŠÚ SR (HDP v bežných cenách). Pozn.: stĺpce 2021 – 2025 sú nápočtom RRZ zo štyroch položiek – príspevky do ERF a výdavky na živelné pohromy sú len v stĺpci MF SR. Segmenty príspevkov s ERF (0,05 % HDP) a živelných pohrôm (0,02 % HDP) sú v mierke sotva viditeľné.

Čo k výnimke povedal Ústavný súd – a čo z toho vyplýva

Nález PL. ÚS 6/2026 zo 17. júna 2026, bod 34 – kritériá, ktoré má zistenie splniť

Z odôvodnenia nálezu

- Klausula plynie až od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom orgány „**overiteľne zistili kvalifikovanú ústavnoprávnu skutočnosť**“ – teda **nie spätne**.
- Podstatou výnimky je „**vytvoriť priestor na výdavky z verejných prostriedkov pre okolnosti, ktoré nastali náhle, neočakávane a nebolo možné sa na ne pripraviť**“.
- Výdavky z plnenia medzinárodných zmlúv do nej patria, „**keď by neplnenie predstavovalo porušovanie konkrétneho medzinárodnoprávného záväzku**“.

Posúdenie zistenia z 23. 9. 2026 podľa týchto kritérií

1

Overiteľnosť zistenia

Klausulu spúšťa zistenie skutočnosti, nie rozhodnutie o vhodnosti. Materiál okrem všeobecného odkazu na jarnú notifikáciu neuvádza pri položkách zdroj ani metodiku a použitá metodika nie je jednotná – obrana zodpovedá údaju v ESA 2010, odvod do EÚ hotovostnému výkazu.

2

Náhlosť a nepredvídateľnosť

Päť zo šiestich položiek sú pravidelné výdavky rozpočtované roky dopredu. Zmena bezpečnostnej situácie nastala vo februári 2022 a rast výdavkov na obranu v roku 2025 podľa dostupných informácií súvisí s načasovaním dodávok podľa skôr uzavretých zmlúv.

3

Konkrétny medzinárodný záväzok

Materiál neidentifikuje ani jednu medzinárodnú zmluvu ani jej ustanovenie. Samotná zmluva o NATO konkrétnu výšku výdavkov neurčuje a summitové záväzky nie sú medzinárodnou zmluvou v zmysle tohto kritéria.

Podľa RRZ podmienky na uplatnenie tejto výnimky preukázané neboli. Vec je sporná medzi orgánmi verejnej moci a RRZ očakáva, že o výklade rozhodne Ústavný súd SR v konaní podľa čl. 128 Ústavy SR – rovnako ako pri náleze PL. ÚS 6/2026, ktorý inicioval návrh skupiny 32 poslancov NR SR. RRZ v takom konaní nie je účastníkom.

Zdroj: nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 6/2026-41 zo 17. 6. 2026, bod 34; čl. 128 Ústavy SR; materiál MF SR č. MF/042971/2026-2A schválený vládou SR 23. 9. 2026; stanoviská RRZ z 21. 5. 2026 a 8. 7. 2026; Správa RRZ za rok 2025, Box 3.

Ak pravidlá platia: dva odlišné režimy

Ústavný zákon ukladá vláde a parlamentu príkaz na proces, obciam a VÚC príkaz na výsledok

VLÁDA A PARLAMENT

príkaz na PROCES

- Vláda nesmie predložiť NR SR návrh rozpočtu s rozpočtovaným schodkom ani s medziročným rastom konsolidovaných výdavkov.
- Nesúladný návrh má vziať späť a predložiť súladný.
- Výsledok ústavný zákon nepredpisuje – zostáva na uvážení Národnej rady SR.
- Ak NR SR návrh prepracuje do deficitu, ide o ústavnopolitickú zodpovednosť, nie o automatickú neplatnosť rozpočtu. Voľná úvaha parlamentu však nie je bez hraníc – poslanci musia vyvažovať politickú motiváciu a ústavnú hodnotu dlhodobej udržateľnosti podľa čl. 55a Ústavy SR.

OBCE A VÚC

príkaz na VÝSLEDOK

- Obec a VÚC sú povinní schváliť na nasledujúci rok iba vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet.
- Zároveň rozpočet s výdavkami maximálne vo výške výdavkov rozpočtu predchádzajúceho roka.
- Požiadavku musí schválený rozpočet spĺňať v každom momente – nie len v deň schválenia.
- Rozpočtové provizorium nie je úniková cesta: neschválenie rozpočtu nezbavuje samosprávu povinnosti.

Dve definície, na ktorých to celé stojí

Vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet

Zahŕňa len bežný a kapitálový rozpočet. Finančné operácie sa nezapočítavajú – nemožno zapojiť rezervné fondy, úvery ani nevyčerpané zdroje z minulých rokov.

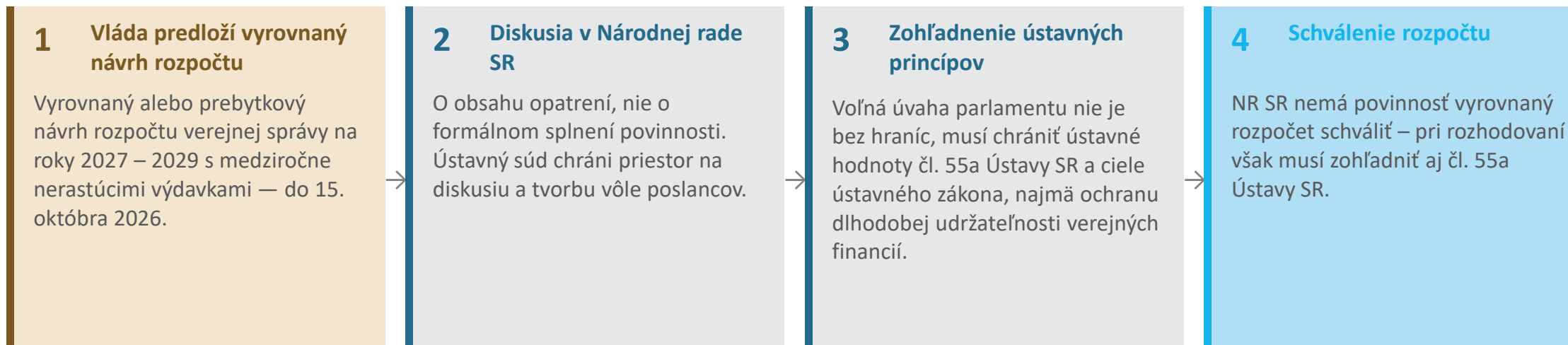
Nerastúce výdavky

Bázou je prvý schválený rozpočet predchádzajúceho roka, nie upravený. Zo základne aj z porovnania sa vynímajú výdavky na EÚ programy a na likvidáciu škôd zo živelných pohrôm.

Zdroj: čl. 12 ods. 5 písm. d) a ods. 6 písm. b) v spojení s čl. 13 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z.; stanoviská RRZ z 10. 10. 2023 a 28. 7. 2025. Pozn.: RRZ pokuty neukladá; gestorom ústavného zákona a ukladania pokút je MF SR, ktoré zastáva iný výklad v otázke dátumu schválenia rozpočtu.

Ak sankcie platia, rozpočet na roky 2027 – 2029 má vzniknúť takto

Postup, ktorý ústavný zákon a Ústava SR predpokladajú, ak zistenie z 23. 9. 2026 neobstojí

Predloženie vyrovnaného rozpočtu nie je len formálne cvičenie

- Vyžaduje si realistické a analyticky podložené opatrenia (bod 36 nálezu).
- Cieľom je ukázať, čo je potrebné v najbližších rokoch urobiť na ozdravenie verejných financií.
- Na konci rozpočtového procesu by verejnosť mala dostať vierohodnú odpoveď na otázku, akými konkrétnymi krokmi chce vláda spolu s parlamentom zastaviť rast zadlžovania a dostať verejné financie pod kontrolu.

Zdroj: ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. (čl. 12 a 13); čl. 55a Ústavy SR; nálež ÚS SR PL. ÚS 6/2026; RRZ (Box 3 správy), stanoviská RRZ z 21. mája a 8. júla 2026; materiál MF SR č. MF/042971/2026-2A (23. 9. 2026).

Čo ďalej: novela ústavného zákona v NR SR

Dva poslanecké návrhy v prvom čítaní – zlúčená rozprava prebehla, hlasovanie je dnes o 17.00 hod.

Čo je v parlamente

- Tlač 1316 – návrh skupiny poslancov, podaný 4. 5. 2026.
- Tlač 1317 – návrh poslancov J. Hanuliakovej, M. Lackoviča a Š. Kišša, podaný 5. 5. 2026.
- Tlač 1317 vypúšťa pre obce a VÚC obe povinnosti – vyrovnaný rozpočet aj nerastúce výdavky – a upravuje čl. 13 tak, aby sa neuplatňovali ani v prechodnom období. Sankcie voči vláde a dlhový limit samospráv zostávajú.
- Rozprava už prebehla; hlasovanie po prvom čítaní je plánované na dnes o 17.00 hod. Na schválenie ústavného zákona treba 90 hlasov.

Pozícia RRZ

- RRZ je za úpravu ústavného zákona. Obe povinnosti pre samosprávy navrhujeme vypustiť – rovnako ako v stanovisku z júla 2025.
- Nahradiť ich pravidlami rozpočtovej disciplíny naviazanými na vlastné hospodárenie a zadĺženie: napríklad povinnosťou prijímať preventívne a nápravné opatrenia pri dosiahnutí zákonom stanovených pásiem dlhu.
- Dôvod: samosprávy nie sú príčinou aktivácie dlhovej brzdy. Za rok 2025 dosiahol dlh obcí 15,4 % a dlh VÚC 25,4 % ich bežných príjmov – hlboko pod zákonným limitom 60 %. Ku koncu roka 2025 tvoril dlh samospráv približne 2,1 % hrubého dlhu verejnej správy (1,7 z 84 mld. eur).

Zároveň RRZ navrhuje sprísniť pravidlá voči vláde

sledovať čistý dlh namiesto hrubého

zjednodušiť sankcie a posilniť procesné a reputačné sankcie

účinnnejšie opatrenia už pri nižších pásmach

ústavne ukotviť limity verejných výdavkov a prepojiť ich na dlhodobú udržateľnosť

Čo teda platí a dokedy? Novela je v prvom čítaní, zistenie ministerstva môže skončiť pred Ústavným súdom a nič z toho nemá termín. Jediný dátum, ktorý sa zatiaľ nemení, je 31. december 2026 – dokedy musia byť rozpočty na rok 2027 schválené.

Zdroj: NR SR, tlače 1316 a 1317 (prvé čítanie, zlúčená rozprava); Správa RRZ za rok 2025, časť 3.4; stanovisko RRZ „Samosprávy a sankcie dlhovej brzdy“ z 28. 7. 2025.

© Rada pre rozpočtovú zodpovednosť

TWIN CITY B

Mlynské nivy 12
821 09 Bratislava
Slovakia

www.rrz.sk

Ďakujem za pozornosť!

- Obce spolu

2026: schválený rozpočet VS:	2 460 162 000 eur
2026: odhad KRRZ z 09/2026:	2 471 000 000 eur
jan: 285 812 006 feb: 230 137 830 mar: 246 514 328	
apr: 205 392 994 máj: 140 979 533 jún: 171 521 779	
júl: 238 799 261 aug: 202 014 772 sep: 191 885 202	
okt: 186 893 117 nov: 187 815 001 dec: 183 234 177	
2027: odhad KRRZ z 09/2026:	2 601 000 000 eur
2028: odhad KRRZ z 09/2026:	2 731 000 000 eur
2029: odhad KRRZ z 09/2026:	2 895 000 000 eur
2030: odhad KRRZ z 09/2026:	3 071 000 000 eur
2026: odhad založený na prognóze MFSR z 09/2026:	2 484 234 000 eur
2027: odhad založený na prognóze MFSR z 09/2026:	2 624 877 000 eur
2028: odhad založený na prognóze MFSR z 09/2026:	2 731 320 000 eur
2029: odhad založený na prognóze MFSR z 09/2026:	2 865 123 000 eur
2030: odhad založený na prognóze MFSR z 09/2026:	3 000 475 000 eur

- Rozšírenie komunálnej kalkulačky

Zadajte obec/VÚC a zistíte aktuálny odhad podielu z výnosu DPFO
(pre vyhľadanie sumy sa všetky obce alebo VÚC použite slovo "suma")

košice
Košice (okres KE)
Ak Košice Magistrát (okres KE)
Košice - Západ (okres KE)
V Košice - Dargovských hrdinov (okres KE)
sa Košice - Sever (okres KE)
Košice - Juh (okres KE)
V Košice - Nad Jazerom (okres KE)
na Košice - Staré Mesto (okres KE)
1. Košice - Sídliisko Ťahanovce (okres KE)
Košice - Luník IX (okres KE)
Košice - Sídliisko KVP (okres KE)
2. Košice - Ťahanovce (okres KE)
Košice - Myslava (okres KE)
Košice - Krásna (okres KE)
Košice - Šebastovce (okres KE)
3. Košice - Poľov (okres KE)
Košice - Pereš (okres KE)
Košice - Lorinčík (okres KE)
4. Košice - Šaca (okres KE)
Košice - Barca (okres KE)
Košice - Kavečany (okres KE)
R Košice - Vyšné Opátske (okres KE)
Košice - Košická Nová Ves (okres KE)
Košice - Džungľa (okres KE)

— Příloha

Detail, právní východiska a metodika

Hlasovanie o dôvere bez znalosti opatrení je zodpovednosťou NR SR

Nález Ústavného súdu SR zo 17. júna 2026, sp. zn. PL. ÚS 6/2026-41

22. 11. 2025

uplynula 24-mesačná výnimka z najprísnejších sankcií dlhovej brzdy

23. 11. 2025

vznikla povinnosť vlády bezodkladne požiadať NR SR o vyslovenie dôvery

17. 6. 2026

vláda podala žiadosť — takmer sedem mesiacov po vzniku povinnosti a v deň vydania nálezu ÚS SR

18. 6. 2026

NR SR vyslovila vláde dôveru 78 hlasmi, proti hlasovalo 54 poslancov

V čase hlasovania o dôvere nebol Národnej rade SR predložený návrh opatrení na zníženie dlhu — ani v roku 2025, ani v roku 2026. Parlament rozhodoval bez podkladu, ktorý mal podľa účelu ústavného zákona posúdiť.

ČO MAL MECHANIZMUS UMOŽNIŤ

- posúdiť dovtedy prijaté ozdravné opatrenia
- posúdiť realistickosť a dostatočnosť plánu ďalšieho znižovania dlhu
- Ústavný súd SR (bod 42 nálezu): podaním žiadosti vzniká NR SR povinnosť prerokovať ju bez zbytočného odkladu; z pojmu „rokovať“ vyplýva ochrana diskusie a tvorby vôle poslancov

ČO Z TOHO VYPLÝVA PRE NÁRODNÚ RADU SR

- ak parlament umožňuje vláde nepredložiť opatrenia na zníženie dlhu, alebo ich predložiť len čisto formálne,
- a ak vysloví vláde dôveru bez preukázania hodnovernej stratégie aspoň na stabilizáciu dlhu,
- preberá tým na seba zodpovednosť za ústavou požadovanú ochranu dlhodobej udržateľnosti hospodárenia štátu**

Plnenie sankcií dlhovej brzdy v roku 2025

Vzťahuje sa k dlhu ku koncu roka 2024 (59,7 % HDP) – Tabuľka 1 správy

ZNENIE ÚSTAVNÉHO ZÁKONA (SKRÁTENE)	PLNENIE	POZNÁMKA
Vláda predloží NR SR návrh opatrení na zníženie dlhu.	nesplnené	Vláda počas roka 2025 nepredložila návrh opatrení na zníženie dlhu.
Platy členov vlády sa znížia na úroveň predchádzajúceho roka, ak boli nižšie.	formálne splnené	Platy zostali na úrovni z 1. 5. 2022, resp. roku 2021. Vo februári 2024 si však vláda schválila niekoľkonásobné zvýšenie paušálnych náhrad, ktoré netvoria súčasť platu.
MF SR zaviazne 3 % zo zákonom stanovených výdavkov štátneho rozpočtu.	neuplatnila sa	K viazaniu došlo v máji 2023. Kým dlh neklesne pod 3. pásmo a opätovne ho neprekročí, povinnosť nevzniká.
Nemožno poskytovať prostriedky z rezervy predsedu vlády a z rezervy vlády.	splnené	Podľa informácií MF SR a ÚV SR neboli po 22. 11. 2025 prostriedky poskytnuté.
Vláda nesmie predložiť návrh rozpočtu na roky 2026–2028 s rastom konsolidovaných výdavkov.	neuplatnila sa	Návrh predložený 10. 10. 2025 a schválený NR SR 21. 10. 2025, teda pred uplynutím 24-mesačnej výnimky.
Vláda nemôže predložiť návrh rozpočtu na roky 2026–2028 s rozpočtovým schodkom.	neuplatnila sa	
Samosprávy schvália rozpočet na rok 2026 s výdavkami maximálne vo výške roka 2025.	väčšina nesplnila	Nerastúce výdavky malo 529 obcí a žiadny VÚC.
Samosprávy schvália na rok 2026 len vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet.	väčšina nesplnila	Vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet malo 1 130 obcí a žiadny VÚC. Obe požiadavky splnilo 278 z 2 926 obcí a žiadny z 8 VÚC.
Vláda požiada NR SR o vyslovenie dôvery.	nesplnené	Povinnosť vznikla 23. 11. 2025. Vláda požiadala až 17. 6. 2026, teda takmer sedem mesiacov po vzniku povinnosti.

Zdroj: Správa RRZ za rok 2025, Tabuľka 1.

Plnenie sankcií dlhovej brzdy v roku 2026

Vzťahuje sa k dlhu ku koncu roka 2025 (61,4 % HDP) – Tabuľka 2 správy

ZNENIE ÚSTAVNÉHO ZÁKONA (SKRÁTENE)	PLNENIE	POZNÁMKA
Vláda predloží NR SR návrh opatrení na zníženie dlhu.	nesplnené	Nepredložený ani v roku 2026. Vláda mala konať bez zbytočného odkladu po zverejnení výšky dlhu v apríli 2026.
Platy členov vlády sa znížia na úroveň predchádzajúceho roka, ak boli nižšie.	priebežne formálne	Platy zostali na úrovni z 1. 5. 2022, resp. roku 2021; zvýšenie paušálnych náhrad obchádza účel sankcie.
MF SR zaviazne 3 % zo zákonom stanovených výdavkov štátneho rozpočtu.	neuplatňuje sa	K viazaniu došlo v máji 2023, dlh sa odvtedy kontinuálne nachádza nad tretím sankčným pásmom.
Nemožno poskytovať prostriedky z rezervy predsedu vlády a z rezervy vlády.	priebežne sa plní	V rozpočte na rok 2026 neboli rezervy vôbec rozpočtované. Vyhodnotenie až po skončení roka 2026.
Vláda nesmie predložiť návrh rozpočtu na roky 2027–2029 s rastom konsolidovaných výdavkov.	zatiaľ nemožno vyhodnotiť	Návrh rozpočtu na roky 2027–2029 má byť predložený do 15. 10. 2026.
Vláda nemôže predložiť návrh rozpočtu na roky 2027–2029 s rozpočtovým schodkom.	zatiaľ nemožno vyhodnotiť	
Samosprávy schvália rozpočet na rok 2027 s výdavkami maximálne vo výške roka 2026.	zatiaľ nemožno vyhodnotiť	Rozpočty samospráv na rok 2027 zatiaľ neboli schválené.
Samosprávy schvália na rok 2027 len vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet.	zatiaľ nemožno vyhodnotiť	
Vláda požiada NR SR o vyslovenie dôvery.	splnené	Vláda požiadala 17. 6. 2026, NR SR vyslovila dôveru 18. 6. 2026. Podľa výkladu Ústavného súdu môže povinnosť vzniknúť najviac raz za kalendárny rok.

Zdroj: Správa RRZ za rok 2025, Tabuľka 2. Pozn.: definitívne potvrdenie výšky dlhu za rok 2025 príde v jesennej notifikácii Eurostatu v októbri 2026. Pozn. 2: vláda 23. 9. 2026 schválila zistenie podľa čl. 12 ods. 10 písm. b), ktoré má povinnosti podľa čl. 12 ods. 5 až 7 od 1. 10. 2026 vypočuť; RRZ splnenie jeho podmienok nepovažuje za preukázané.

Nález Ústavného súdu SR PL. ÚS 6/2026

Zo 17. júna 2026 – výklad čl. 12 ods. 7 a čl. 13 ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti

bod 31	Povinnosť požiadať o dôveru môže vzniknúť len vláde, ktorá dôveru už získala a stále sa o ňu opiera – nie odvolanej vláde, vláde v demisii ani novovymenovanej vláde pred prvým hlasovaním.
bod 32	Únikové klauzuly podľa čl. 12 ods. 9 až 11 sa uplatňujú aj v prechodnom režime podľa čl. 13, teda aj v období, keď hranice pásiem každoročne klesajú.
bod 33	24-mesačná výnimka začala plynúť 22. 11. 2023 a skončila uplynutím 22. 11. 2025. Povinnosti sa začali uplatňovať 23. 11. 2025.
bod 34	36-mesačná výnimka má vytvoriť priestor na financovanie okolností, ktoré nastali náhle a neočakávane a na ktoré sa štát nemohol pripraviť. Pri výdavkoch z medzinárodných zmlúv musí ísť o konkrétnu a právne záväznú povinnosť, ktorej nesplnenie by bolo porušením presne identifikovateľného záväzku SR.
bod 38	„Bez zbytočného odkladu“ znamená okamžite začať aktívne konať, bez neodôvodnenej nečinnosti. 30-dňová lehota podľa čl. 113 Ústavy sa neuplatní.
bod 42	Podaním žiadosti vzniká NR SR povinnosť prerokovať ju a rozhodnúť o nej bez zbytočného odkladu, s priestorom na diskusiu.
bod 44	Povinnosť nie je jednorazová, ale môže vzniknúť najviac raz za kalendárny rok. Referenčným kritériom je údaj Eurostatu o dlhu za predchádzajúci rok.

Zdroj: nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 6/2026-41 zo 17. 6. 2026 (č. 180/2026 Z. z.); Správa RRZ za rok 2025, Box 2.

Príloha: zistenie MF SR z 23. 9. 2026

Šesť položiek za rok 2025 a trojitá podmienenosť záveru

Položky podľa materiálu MF SR

- Výdavky na obranu — 2 706,1 mil. eur (1,98 % HDP)
- Odvody do Európskej únie — 993,1 mil. eur (0,73 %)
- Spolufinancovanie prostriedkov EÚ — 594,4 mil. eur (0,43 %)
- Príspevky do medzinárodných organizácií — 60,4 mil. eur (0,04 %)
- Výdavky na následky živelných pohrôm — 31,3 mil. eur (0,02 %)
- Príspevky do Európskeho rozvojového fondu — 3,0 mil. eur
- Spolu 4 388,4 mil. eur = 3,21 % HDP. Prah 3 % HDP je 4 102,6 mil. eur.

prekročenie prahu: 285,8 mil. eur

0,21 p. b. HDP, teda 6,5 % súčtu

Stačí, ak neobstojí jedna z troch volieb

1

Bez spolufinancovania → 2,77 % HDP

Povinnosť spolufinancovať neplynie z medzinárodnej zmluvy, ale z práva EÚ; jej nesplnenie znamená stratu prostriedkov, nie porušenie zmluvy. Programuje sa na sedem rokov dopredu. Ignorovanie ekonomických prínosov čerpania EÚ fondov.

2

Bez odvodu do EÚ → 2,48 % HDP

Ústavný zákon odvod do EÚ pomenúva osobitne v čl. 12 ods. 5 a medzi spúšťače výnimky ho nezaradil. Odvod je navyše rozpočtovateľný roky dopredu. Ignorovanie ekonomických prínosov členstva v EÚ.

3

Obrana ako prírastok → 2,19 % HDP

Európska úniková doložka na obranu, o ktorú SR sama požiadala, započítava nárast výdavkov od roku 2021. Pri základe 2024 je súčet 1,89 % HDP. Ignorovanie obranných výdavkov bez členstva v NATO.

RRZ netvrdí, že čísla nesedia. Tvrdí, že záver stojí súčasne na troch sporných voľbách a stačí, ak neobstojí ktorákoľvek z nich.

Zdroj: materiál MF SR č. MF/042971/2026-2A schválený vládou SR 23. 9. 2026; prepočty RRZ. Pozn.: HDP za rok 2025 v bežných cenách 136 754,3 mil. eur. Tri drobné položky (príspevky, ERF, živelné pohromy; spolu 94,7 mil. eur) výsledok samy osebe nemenia.

Posun hraníc sankčných pásiem

Čl. 13 ústavného zákona – hranice klesajú každoročne o 1 p. b. HDP až do roku 2027

hranica v % HDP	2023	2024	2025	2026	2027
Horná hranica dlhu (5. pásmo)	54 %	53 %	52 %	51 %	50 %
4. sankčné pásmo	51 %	50 %	49 %	48 %	47 %
3. sankčné pásmo	49 %	48 %	47 %	46 %	45 %
2. sankčné pásmo	47 %	46 %	45 %	44 %	43 %
1. sankčné pásmo	44 %	43 %	42 %	41 %	40 %
skutočný hrubý dlh	55,8 %	59,7 %	61,4 %	–	–

Pre samosprávy sú relevantné sankcie 3. pásma (nerastúce výdavky) a 4. pásma (vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet). Od roku 2028 sa namiesto čl. 13 uplatní čl. 5 s pevnými hranicami.

Zdroj: čl. 12 a 13 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z.; Eurostat, ŠÚ SR, RRZ.

Definície, ktoré rozhodujú v praxi

Vyrovnaný rozpočet, nerastúce výdavky, báza a rozpočtové provizórium

Vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet	Zahrňa len bežný a kapitálový rozpočet; finančné operácie sa nezapočítavajú. Samospráva teda nemôže zapojiť rezervné fondy, úvery ani nevyčerpané zdroje z minulých rokov. Výnimka pre EÚ programy sa tu neuplatňuje – vyrovnané musí byť aj kapitálové hospodárenie. Obsah pojmu nemožno meniť bežným zákonom, ústavný zákon na to neobsahuje splnomocnenie. Tento výklad je v súlade so stanoviskom MF SR.
Nerastúce výdavky	Výdavky rozpočtu na rok 2027 nesmú prekročiť výdavky rozpočtu na rok 2026, okrem výdavkov na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami a výdavkov na financovanie spoločných programov SR a EÚ. Tieto výdavky sa vynímajú aj zo základne. Spôsob financovania sa nesleduje – úvery a rezervné fondy tu limitované nie sú.
Báza	Prvý schválený rozpočet predchádzajúceho roka, nie upravený. Inak by sa základňa dala účelovo zvýšiť rozpočtovými opatreniami na konci roka a sankcia by sa minula účinku. Rovnaký prístup platí pri rozpočtovom provizóriu.
Rozpočtové provizórium	Nie je úniková cesta. Neschválenie rozpočtu do 31. 12. nezbavuje samosprávu povinnosti dodržať požiadavky ústavného zákona. Provizórium spravidla zabezpečí nerastúce výdavky, ale nerieši požiadavku vyrovnaného rozpočtu.

Zdroj: stanoviská RRZ „Stanovisko k rozpočtom samospráv na rok 2024“ (10. 10. 2023) a „Samosprávy a sankcie dlhovej brzdy“ (28. 7. 2025); zákon č. 583/2004 Z. z.

Samosprávy a limit dlhu v číslach

Limit 60 % bežných príjmov predchádzajúceho roka – vyhodnotenie za roky 2024 a 2025

Ukazovateľ	2024 — definitívne údaje	2025 — predbežné údaje
Vyššie územné celky nad limitom dlhu	0 z 8	0 z 8
Dlh VÚC spolu (% bežných príjmov)	25,6 %	25,4 %
Najvyšší a najnižší pomer VÚC	TSK 35,8 % / NSK 6,1 %	BSK 34,2 % / NSK 7,5 %
Dlh obcí spolu (% bežných príjmov)	–	15,4 %
Obce s vykázaným prekročením limitu	26 identifikovaných	21
Obce, ktorým bola alebo hrozí pokuta	5 (po overení)	17 (predbežne)
Výška pokút	8 253 eur	≈ 84 tis. eur (ilustratívne)
Obce, ktoré nepredložili finančné výkazy	27	22
Obce, ktoré porušili pravidlo ročnej dlhovej služby	–	349

Údaje za rok 2024 sú definitívne. Údaje za rok 2025 vychádzajú z vykázaných údajov a MF SR ich ešte overuje – vrátane výšky pokút, ktorá je zatiaľ ilustratívnym prepočtom RRZ, nie právoplatne uloženými pokutami.

Zdroj: MF SR, Štátna pokladnica, RRZ – Správa o hodnotení plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a rozpočtovej transparentnosti za rok 2025, časť 3.2 a Príloha 6.

Samosprávy a sankcie dlhovej brzdy

Plnenie požiadaviek ústavného zákona pri rozpočtoch na rok 2026 — Tabuľka 3 správy

	počet obcí	počet VÚC
dlhová brzda sa neplní + rozpočet v termíne	2 566	8
dlhová brzda sa plní + rozpočet v termíne	255	0
dlhová brzda sa neplní + rozpočet po termíne	70	0
dlhová brzda sa plní + rozpočet po termíne	23	0
rozpočtové provizorium	8	0
bez informácií	4	0
celkový počet obcí a VÚC	2 926	8

278

z 2 926 obcí splnilo
obe požiadavky

0

z 8 VÚC splnilo
požiadavky

všetkých 8 VÚC schválilo rozpočet pred 23. 11. 2025; rozpočty boli schodkové a s rastom výdavkov

podľa usmernenia MF SR sa sankcie nevzťahujú na samosprávy, ktoré schválili rozpočet pred ukončením výnimky — takto postupovalo 2 821 obcí

podľa RRZ sa rozpočty nespĺňajúce požiadavky dostali od 23. 11. 2025 do rozporu s ústavným zákonom a mali byť zosúladené

zákon neupravuje osobitné správne konanie voči samosprávam, ktoré požiadavky nespĺnia

RRZ odporúča vypustiť zo sankcií voči samosprávam povinnosť vyrovnaného rozpočtu a nerastúcich výdavkov a nahradiť ich princípmi rozpočtovej disciplíny naviazanými na vlastné hospodárenie a zadĺženie samospráv.

Zdroj: RRZ, MF SR (RISSAM); Tabuľka 3 správy.

Obce, ktoré schválili rozpočet po 22. 11. 2025

70 obcí schválilo rozpočet na rok 2026 po skončení výnimky a nesplnilo aspoň jednu požiadavku

32

obcí – rozpočtované výdavky medziročne rastú, ale rozpočet je vyrovnaný alebo prebytkový

12

obcí – rozpočet je deficitný, ale výdavky medziročne nerastú

26

obcí – nesplnili ani jednu z dvoch požiadaviek ústavného zákona

- RRZ vychádzala zo schválených rozpočtov obcí a VÚC na roky 2025 a 2026 v informačnom systéme MF SR (RISSAM); výdavky analyticky očistila o výdavky na financovanie spoločných programov SR a EÚ.
- Dátum schválenia RRZ prevzala z toho istého systému. Ak nebol jednoznačný – napríklad išlo o zjavný preklep alebo sa zhodoval s dátumom nahratia údajov – overila ho na webovom sídle samosprávy.
- Menný zoznam 70 obcí s dátumom schválenia, saldom rozpočtu a medziročnou zmenou upravených výdavkov je v Prílohe 5 správy (Tabuľka 14).

Zdroj: RRZ, MF SR (RISSAM) – Správa za rok 2025, Príloha 5.

Dlhodobá starostlivosť – detail hodnotenia

Box 6 správy: presun financovania neverejných poskytovateľov sociálnych služieb na VÚC

do 30. 6. 2026	Povinnosť poskytovať finančný príspevok na prevádzku neverejným poskytovateľom v zariadeniach pre seniorov a v zariadeniach opatrovateľskej služby majú obce. Ak obec príspevok neposkytovala, VÚC ho mohol poskytnúť fakultatívne.
od 1. 7. 2026	Zákonom č. 406/2025 Z. z. sa povinnosť presúva z obcí na VÚC. Dodatočné financovanie v roku 2026 zatiaľ nie je zabezpečené.
od 1. 1. 2027	Podiel VÚC na výnose DPFO sa zvyšuje z 28,6 % na 29,3 %. Výbor NR SR pre sociálne veci vyčíslil hodnotu tohto zvýšenia približne na 33 mil. eur ročne.

Argument predkladateľa a MF SR

Nejde o novú úlohu – presun len koriguje disproporciu z roku 2008. Dôvodová správa k nariadeniu vlády č. 668/2004 Z. z. predpokladala, že VÚC budú zo svojich daňových príjmov spolufinancovať pobytové sociálne služby; s tým sa spájala aj 32-percentná váha kritéria počtu obyvateľov nad 62 rokov. MF SR neevviduje žiadnu úpravu pôsobností vyžadujúcu dodatočné prostriedky.

Hodnotenie RRZ

Rozhodujúce je, či zákon oproti dovtedajšiemu stavu uložil novú povinnosť vyžadujúcu dodatočné krytie (PL. ÚS 5/2022, bod 64). Váha jedného kritéria v rozdeľovaní DPFO nie je účelové viazanie príjmov. Čl. 6 ods. 2 je účinný od 1. 3. 2012, preto sa nová úloha meria voči stavu bezprostredne pred jej zavedením, nie voči zámerom z roku 2004. Nekrytý vplyv ≈ 18 mil. eur ročne od roku 2027.

Zdroj: Správa RRZ za rok 2025, Box 6; zákon č. 406/2025 Z. z.; nálež PL. ÚS 5/2022 (vodovodné prípojky). Pozn.: ide o odhad nekrytého vplyvu, ktorý treba každoročne prehodnocovať podľa skutočných nákladov a vývoja príjmov VÚC.

Pokuty za prekročenie limitu dlhu

Limit 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka – § 17 zákona č. 583/2004 Z. z.

OBEČ (OKRES)	POKUTA V EUR	STAV K 30. 6. 2026
Oľšavka (SN)	1 953,56	zaplatené
Šarišské Čierne (BJ)	2 491,56	zaplatené
Vyšné Valice (RS)	1 134,19	splátkový kalendár
Gortva (RS)	2 146,86	splátkový kalendár
Hontianske Trst'any (LV)	527,27	zaplatené
Spolu za rok 2024	8 253,44	5 obcí z 26 pôvodne identifikovaných

Za rok 2025 – priebežný stav

- MF SR predbežne identifikovalo 21 obcí, ktoré vykázali prekročenie 60 % limitu dlhu; 17 hlavných kontrolórov požiadalo o preverenie údajov.
- Štyri obce oslovené neboli: mestská časť Bratislava – Devín je vyhodnocovaná ako obec v nútenej správe; obciam Malý Slivník, Gortva a Vyšné Valice už boli pokuty uložené v minulosti a ich zadlženie sa nezvyšovalo.
- Ďalších 22 obcí bolo oslovených preto, že nepredložili potrebné finančné výkazy. Ak by ich zistený dlh bol nad limitom, pokuta hrozí aj im.
- Ilustratívny prepočet RRZ podľa vykázaných údajov: celková výška pokút by dosiahla takmer 84 tis. eur.

Zdroj: MF SR, RRZ – Správa za rok 2025, Tabuľka 5 a Príloha 6. Pozn.: sumy za rok 2025 sú ilustratívny prepočet podľa zatiaľ neoverených vykázaných údajov, nie právoplatne uložené pokuty.

Odporúčania RRZ v plnom znení

Časť 3.4 správy – na posilnenie rozpočtovej zodpovednosti

Novelizácia ústavného zákona

- Upraviť dlhovú brzdu: sledovať čistý dlh namiesto hrubého, zjednodušiť systém sankcií a posilniť procesné a reputačné, zaviesť účinnejšie opatrenia už pri nižších pásmach.
- Chrániť ekonomiku pred prudkým procyklickým sprísnením, ak vláda konsoliduje dostatočne a dodržiava výdavkové limity.
- Zväčšiť rozpätie medzi dolnou a hornou hranicou pásiem a obmedziť možnosti formálneho plnenia či obchádzania sankcií.
- Posilniť záväznosť limitov verejných výdavkov ich ústavným ukotvením a prepojiť ich na dlhodobú udržateľnosť podľa čl. 55a Ústavy.
- Premietnuť požiadavky smernice o rozpočtových rámcoch na posilnenie nezávislosti Rady.

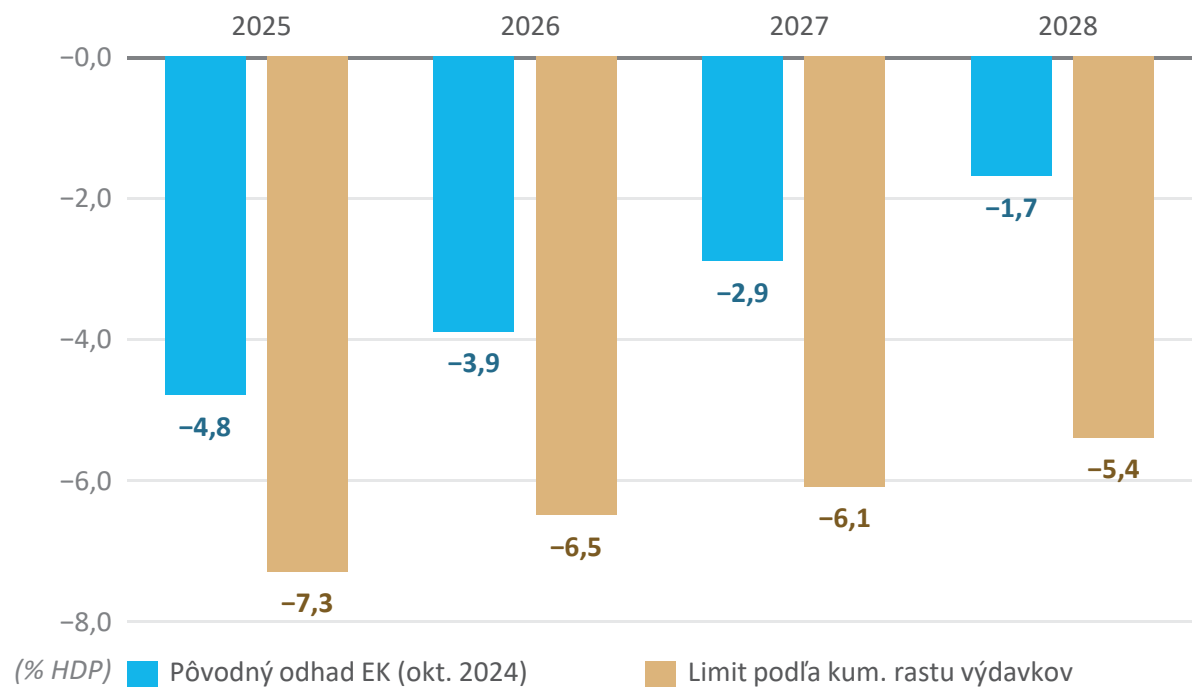
Územná samospráva

- Vypustiť zo sankcií dlhovej brzdy voči samosprávam povinnosť schváliť vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet aj povinnosť nerastúcich výdavkov. Nahradiť ich princípmi rozpočtovej disciplíny naviazanými na vlastné hospodárenie a zadĺženie.
- Upraviť podmienky poskytovania návratných výpomocí zo štátnych finančných aktív tak, aby sa zabránilo selektívnemu zvýhodňovaniu.
- Uskutočniť audit kompetencií obcí a VÚC – posledný je z mája 2014 a neposúdil náklady ani primeranosť financovania.
- Každoročne zverejňovať vyhodnotenie dodržiavania dlhového limitu: overenú výšku dlhu, uložené pokuty, prebiehajúce konania aj dôvody, prečo pokuta nebola uložená.
- Ak sa na samosprávy uplatňujú sankcie dlhovej brzdy, každoročne zverejňovať aj vyhodnotenie ich plnenia.

Zdroj: Správa RRZ o hodnotení plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a rozpočtovej transparentnosti za rok 2025, časť 3.4.

Saldo verejnej správy: čo mala trajektória doručiť a čo v skutočnosti dovoľuje (v % HDP)

Nesprávne nastavenie spočíva najmä v príliš optimistickom predpoklade EK o vývoji príjmov na základe príliš zjednodušenej metodiky.

Rozdiel je zásadný: podľa pôvodného odhadu EK mal deficit klesnúť na 1,7 % HDP v roku 2028, tá istá trajektória však v skutočnosti dovoľuje až 5,4 % HDP.

Pri dodržaní zle nastaveného pravidla by dlh v roku 2028 dosiahol 73,3 % HDP namiesto stabilizácie pod 60 % HDP.

MF SR nepožiadalo o odstránenie chybného nastavenia, aj keď na túto chybu samo upozornilo.

Zdroj: RRZ; Európska komisia (predbežná trajektória čistých výdavkov z októbra 2024). Pozn.: modré stĺpce = saldo, ktoré mala schválená trajektória podľa pôvodného odhadu EK doručiť; bronzové stĺpce = saldo, ktoré tá istá trajektória v skutočnosti umožňuje pri plnom využití kumulatívneho rastu čistých výdavkov (odhad RRZ, nie prognóza)